

Nic o nas bez nas – partycypacja społeczna jest realizacją jednej z fundamentalnych zasad demokracji. Pisaliśmy na naszych łamach wiele o udziale mieszkańców w życiu społeczności lokalnych. Jedną z dziecin dziedzin życia, w których decyzje podjęte przez władze publiczne mają znaczący wpływ na życie obywateli, jest gospodarka przestrzenna.

Dzięki dobrze prowadzonemu procesowi partycypacji społecznej projektanci, planiści i władze podejmujące decyzje przestrzenne mogą:

- skorzystać z praktycznej wiedzy ludzi znających dobrze teren, na którym projektuje się coś nowego lub wprowadza określone nakazy lub zakazy,
- dowiedzieć się, czego życzyliby sobie przyszli użytkownicy i skorzystać z ich pomysłów, jak również poznać reakcje użytkowników na proponowane przez projektantów rozwiązania,
- dowiedzieć się, czy inwestycja wzbudzi konflikty, co pomoże projektantom podjąć środki zaradcze zanim rzeczywiście konflikty te wybuchną,
- dokładnie wyjaśnić mieszkańcom, na czym ma polegać proponowana inwestycja lub plan i w ten sposób uniknąć nieporozumień i fałszywych plotek na ten temat,
- poprzez negocjacje osiągnąć lepsze, dojralsze rozwiązania, odpowiadające wszystkim, albo przynajmniej większości,
- przekonać mieszkańców, że są współautorami projektu lub planu, co jest najlepszą formą jego akceptacji,
- zdobyć doświadczenia i zaufanie mieszkańców tak, żeby kolejne, przedsięwzięcia były łatwiejsze.

Dzięki dobrze przeprowadzonej partycypacji społeczność mieszkańców może:

- osiągnąć rzeczywisty wpływ na zagospodarowanie miejsca ich życia,
- lepiej poznać i zrozumieć problematykę przestrzenną tego miejsca,
- dzięki jawności i otwartości przedsięwzięć partycypacyjnych, mieć wpływ na ograniczenie korupcji, nepotyzmu, kumoterstwa i manipulacji,
- zacieśnić i rozwinąć związki swojskości z miejscem i między współmieszkańcami.

Warto pamiętać, że społeczność lokalna chce mieć wpływ na zagospodarowanie swoje miejsca życia i coraz częściej egzekwuje swoje prawa w tym zakresie. W kolejnych artykułach przedstawiamy polskie i zagraniczne przykłady autentycznej partycypacji związane z gospodarką przestrzenną.

*Źródło: Krystyna Pawłowska, Anna Staniewska, Jacek Konopacki, Udział społeczeństwa w ochronie, zarządzaniu i planowaniu krajobrazu – podręcznik dobrych praktyk, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Kraków 2012.*